

ตัวบ่งชี้ที่ 4 การพัฒนาทักษะอาชีพ ประเด็นพิจารณา

1. มีการบูรณาการทักษะอาชีพในหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนศาลาพันมีการบูรณาการทักษะอาชีพในหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจัดทำเป็นหลักสูตรบูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยจะมีการบูรณาการทักษะอาชีพในฐานการเรียนรู้และได้มีการนำทักษะอาชีพไปบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามโครงสร้างหลักสูตร เช่น รายวิชาการงานอาชีพ เช่น งานคหกรรม งานฝีมือและงานหัตถกรรม วิชาคอมพิวเตอร์ เช่น การออกแบบฉลากโลโก้สินค้า การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ การใช้โปรแกรมคำนวณต่างๆ วิชาสังคมศึกษา เช่น วัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย โดยคณะครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง โดยบูรณาการทักษะอาชีพให้สอดคล้องกับแต่ละช่วงวัยและระดับชั้น โดยจัดทำหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอน มีการจัดการเรียนรู้พัฒนาสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจ

หลักฐาน / แหล่งเอกสารอ้างอิง

- หลักสูตรสถานศึกษา/ แผนการจัดการเรียนรู้
- ภาพกิจกรรมการเรียนการสอน

2. มีการจัดการเรียนรู้พัฒนาสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ

โรงเรียนศาลาพันได้ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้พัฒนาสมรรถนะอาชีพ โดยออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะอาชีพในรูปแบบของกิจกรรมที่เป็นฐานการเรียนรู้บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และบูรณาการกับกิจกรรมชุมนุม เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกร่วมกิจกรรมตามความสมัครใจรายบุคคล และได้เรียนรู้ทักษะอาชีพตามความถนัดและความสนใจของแต่ละคน โดยกิจกรรมภายในแต่ละชุมนุมจะเน้นที่การลงมือปฏิบัติจริง การฝึกฝนทักษะที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ เพื่อเสริมสร้างความรู้พื้นฐานและประสบการณ์จากการทำงาน และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถอดบทเรียนตามฐานการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการ จัดกระบวนการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีชุมนุมที่ส่งเสริมทักษะอาชีพ ดังนี้

- 1) ฐานการเรียนรู้คนเพาะเห็ด
- 2) ฐานการเรียนรู้พืชผักสวนครัว
- 3) ฐานการเรียนรู้ศาลาพันกล้วยไทย
- 4) ฐานการเรียนรู้จักสานน้อย

2.1 ฐานการเรียนรู้คนเพาะเห็ด ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกทักษะด้านการประกอบอาชีพ โดยน้อมนำพระราชดำริหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต รู้จักการออม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมอาชีพสู่ชุมชน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องของเห็ดนางฟ้าภูฐาน สามารถดูแล เก็บผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเตรียมจัดจำหน่าย ทำความสะอาดโรงเรือนได้อย่างถูกต้อง โดยสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเสริมสร้างรายได้ และเป็นอาชีพเสริมจากการจำหน่ายเห็ดสดหรือแปรรูปเห็ดเป็นผลิตภัณฑ์ได้ เช่น แหนมเห็ด เห็ดทอด เห็ดสามรส เป็นต้น

กำหนดการสอนฐานการเรียนรู้คนเพาะเห็ด

ภาพกิจกรรมการเรียนรู้การสอนทักษะอาชีพ ฐานการเรียนรู้คนเพาะเห็ด

2.2 ฐานการเรียนรู้พืชผักสวนครัว จัดการเรียนรู้การปลูกพืชผักตามหลักเกษตรอินทรีย์ ตามวิถีแห่งความพอเพียง เพื่อส่งเสริมการทำการเกษตรที่เลียนแบบธรรมชาติ ที่ไม่ใช่สารเคมี เน้นการใช้อินทรีย์วัตถุ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และปุ๋ยชีวภาพในการปรับปรุงบำรุงให้มีความอุดมสมบูรณ์ เพื่อให้ต้นพืชมีความแข็งแรงสามารถ ต้านทานโรคและแมลงด้วยตนเอง รวมถึงการนำเอาภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ประโยชน์ เพื่อให้ได้ผลผลิตพืชผัก ผลไม้ที่ไม่มีสารเคมีตกค้าง อีกทั้งยังไม่ทำลายสภาพแวดล้อมอีกด้วย โดยได้นำผลผลิตปลอดสารพิษมาจำหน่ายในราคาย่อมเยา ให้กับผู้อำนวยการ คณะครู และผู้ปกครองนักเรียนในชุมชน

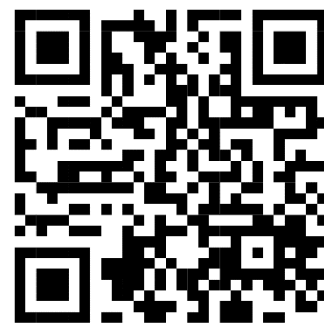

กำหนดการสอนฐานการเรียนรู้พืชผักสวนครัว

ภาพกิจกรรมการเรียนรู้การสอนทักษะอาชีพ ฐานการเรียนรู้พืชผักสวนครัว

2.3 ฐานการเรียนรู้ศาลาพันกล้วยไทย ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกทักษะด้านการประกอบอาชีพ โดยมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องของกล้วย ซึ่งเป็นต้นไม้ที่มีอยู่ภายในโรงเรียนศาลาพัน สามารถดูแล เก็บผลผลิต แปรรูปผลผลิตทางการเกษตรได้ เช่น กล้วยทอด กล้วยปิ้ง ขนมหกล้วย กล้วยบวดชี กล้วยคลุกฝุ่น เป็นต้น โดยการนำกล้วยไทยมาแปรรูปช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำไปต่อยอดในการหารายได้เสริมให้แก่ตนเองและครอบครัวได้

กำหนดการสอนฐานการเรียนรู้ศาลาพันกล้วยไทย

ภาพกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะอาชีพ ฐานการเรียนรู้ศาลาพันกล้วยไทย

2.4 ฐานการเรียนรู้รักธุรกิจน้อย เป็นฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับชั้นปฐมวัย ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้ตระหนักรู้ในทักษะอาชีพเบื้องต้น โดยเริ่มต้นจากการสำรวจวัตถุดิบใกล้ตัว การสืบค้น เสาะแสวงหาความรู้ คิดค้นและพัฒนาผ่านการลงมือประกอบอาหารประเภทเครื่องดื่มที่เด็กสามารถทำได้ด้วยตนเอง ควบคู่กับการเรียนรู้ทักษะการสื่อสาร การซื้อขาย การรับเงิน ทอนเงิน ทำบัญชีรายรับรายจ่ายง่ายๆ โดยมีครูคอยชี้แนะ ตลอดจนการออกแบบและการสร้างผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมให้เด็กเกิดทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ และเห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันโดยไม่จำกัดอยู่เฉพาะอาชีพค้าขาย แต่เด็กมีพื้นฐานการคิดและทักษะการทำงานที่สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดในการประกอบอาชีพต่างๆ ในอนาคต

กำหนดการสอนฐานการเรียนรู้รักธุรกิจน้อย

ภาพกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะอาชีพ ฐานการเรียนรู้รักธุรกิจน้อย

หลักฐาน / แหล่งเอกสารอ้างอิง

- กำหนดการสอนฐานการเรียนรู้ทักษะอาชีพ
- ภาพกิจกรรมการเรียนการสอนฐานการเรียนรู้ทักษะอาชีพ

3. มีการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ทักษะอาชีพ ทักษะในการทำงานและการสร้างแรงบันดาลใจสู่อาชีพในอนาคต

โรงเรียนศาลาแพมีการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ทักษะอาชีพ ทักษะในการทำงาน โดยได้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในฐานการเรียนรู้ต่างๆ ซึ่งไม่ใช่เฉพาะฐานการเรียนรู้ทักษะอาชีพ แต่รวมถึงฐานการเรียนรู้อื่นๆ ที่ส่งเสริมทักษะวิชาการและทักษะชีวิต ที่อาจต่อยอดไปสู่อาชีพอื่นๆ ในอนาคตได้ เช่น ฐานอาขยานประสาธน์ ความพอเพียง ฐานเวทีคนกล้า และฐานข้าวเจ้าวันศุกร์ลูกศาลาแพ อาจสร้างแรงบันดาลใจไปสู่อาชีพพิธีกร ผู้ประกาศข่าว นักแสดง นักดนตรี ฯลฯ ฐานห้องเรียนวิทยาศาสตร์ อาจสร้างแรงบันดาลใจไปสู่อาชีพนักวิทยาศาสตร์ นักวิจัย นักอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม ฯลฯ โดยทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมตลาดนัดพอเพียงอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสวงหาความรู้ในด้านต่างๆ ทั้งความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติต่อการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะ ความคิด และแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าขององค์ความรู้แขนงต่างๆ ที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพทุกอาชีพ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อยอดอาชีพของตนเองในอนาคต

ภาพกิจกรรมตลาดนัดพอเพียง

โรงเรียนศาลาพันได้มีการจัดโครงการนักรุกกน้อยส่งเสริมการเรียนรู้สู่อาชีพ โดยระบุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี 2565 ซึ่งโครงการนักรุกกน้อยส่งเสริมการเรียนรู้สู่อาชีพเป็นโครงการที่ช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมีทักษะพื้นฐานงานอาชีพประเภทต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพหลัก การทำงานอย่างมีเจตคติที่ดีต่อการทำงานสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะกระบวนการงานอาชีพ 2) เพื่อส่งเสริมและพัฒนางานอาชีพให้นักเรียน 3) เพื่อส่งเสริมนำความรู้จากการเรียนไปประกอบอาชีพหรือประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และ 4) เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ โดยมีการดำเนินงานตามโครงการอย่างสม่ำเสมอและได้รับการนิเทศติดตาม ประเมินผล ตามกระบวนการ PDCA นอกจากนี้ในแผนปฏิบัติการประจำปี 2566 ได้มีการวางแผนนำกิจกรรมทักษะอาชีพไปบูรณาการในการจัดกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการและทักษะอาชีพต่อไปเพื่อขยายผลต่ออย่างเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ทางโรงเรียนได้มีการเชิญหน่วยงานภายนอกเข้ามาให้ความรู้และสร้างแรงบันดาลใจในการประกอบอาชีพให้แก่ผู้เรียน ดังนี้

- 1) อาจารย์และนักศึกษา จากวิทยาลัยเทคโนโลยีพณิชยการอยุธยาเข้ามาแนะแนวศึกษาต่อในประเภทสายอาชีพให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศาลาแพน เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2565

- 2) สำนักงานจัดหางานจังหวัดปทุมธานี ได้จัดอบรม “กิจกรรมแนะแนวอาชีพและส่งเสริมอาชีพ แนะนำอาชีพก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน” ให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2565 โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อสร้างความร่วมมือและขยายเครือข่ายในการดำเนินงานด้านการแนะแนวอาชีพให้กับผู้เรียนอย่างกว้างขวางและทั่วถึง และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเลือกอาชีพได้ตามความรู้ ความสามารถอย่างเหมาะสม หลังจากจบการศึกษาภาคบังคับไปแล้วในอนาคต

หลักฐาน / แหล่งเอกสารอ้างอิง

- ภาพกิจกรรมตลาดนัดพอเพียง โรงเรียนศาลาแพน
- รายงานโครงการนักรูกิจน้อยส่งเสริมการเรียนรู้สู่อาชีพ
- แผนปฏิบัติการประจำปี
- ภาพกิจกรรมส่งเสริมเจตคติ ทักษะ และแรงบันดาลใจสู่อาชีพในอนาคต

4. มีการพัฒนาทักษะการใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการประกอบอาชีพ

โรงเรียนศาลาพัฒน์มีการพัฒนาทักษะการใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการประกอบอาชีพ ดำเนินการโดยจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมที่ส่งเสริมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เกิดทักษะการใช้งานอุปกรณ์เทคโนโลยีและโปรแกรมต่างๆ ที่มีประโยชน์และสามารถนำความรู้ ทักษะที่ได้รับไปต่อยอด พัฒนาเป็นอาชีพในอนาคตของนักเรียนได้ รวมทั้งมีการส่งเสริมให้นักเรียนในทุกระดับชั้น ใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยใช้ในการทำกิจกรรม เล่นเกม และการสืบค้นข้อมูลในรายวิชาต่างๆ โดยใช้คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กของโรงเรียน

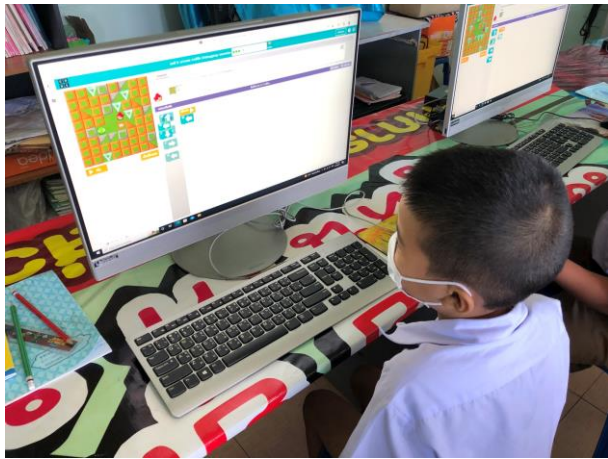

สำหรับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาคอมพิวเตอร์มีการออกแบบเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ความรู้ ความเข้าใจ ช่วยสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาทักษะการใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้เด็กสามารถนำไปใช้ต่อยอดในการประกอบอาชีพในอนาคตให้สอดคล้องตามช่วงวัยและความสนใจของเด็กแต่ละระดับชั้น โดยเน้นการลงมือปฏิบัติจริง มีกำหนดการสอนในแต่ละระดับชั้น ดังนี้

สแกน Qr code
เพื่อดูกำหนดการสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์ วิทยาการคำนวณ

ระดับประถมศึกษา เป็นการเรียนแบบ Unplugged Coding และวิชาวิทยาการคำนวณ เพื่อฝึกกระบวนการวิเคราะห์ปัญหา เพื่อให้ได้วิธีแก้ไขปัญหาอย่างมีขั้นตอนและเป็นระบบ สามารถนำไปปฏิบัติได้โดยบุคคลหรือคอมพิวเตอร์ สำหรับใช้แก้ปัญหาหรือทำงานต่างๆ ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแนวทางการศึกษาแบบบูรณาการความรู้ STEM เพื่อพัฒนาทักษะที่สำคัญต่อการพัฒนาการหลาย ๆ ด้านของผู้เรียน และสามารถนำไปต่อยอดเพื่อประโยชน์ในการเรียนและการทำงานของผู้เรียนได้ รวมทั้งเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้งานคอมพิวเตอร์เบื้องต้น โปรแกรมพื้นฐาน เช่น การใช้งานเว็บเบราว์เซอร์ โปรแกรมฝึกพิมพ์ โปรแกรมประมวลผลคำ โปรแกรม Paint โปรแกรมกลุ่ม Microsoft office และโปรแกรมอื่นๆ ที่สอดคล้องกับวัย

ระดับมัธยมศึกษา เรียนรู้การใช้งานคอมพิวเตอร์และโปรแกรมที่สูงขึ้น โดยรู้จักการใช้โปรแกรมพื้นฐาน การเขียนโค้ด การเขียนโปรแกรม การติดต่อ การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และการทำงานทั่วไป สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพต่างๆ ต่อไปในอนาคต

นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมเสริมนอกหลักสูตร โดยจัดกิจกรรมให้ความรู้จากบริษัท แอดไวซ์ ไอที อินฟินิท จำกัด (มหาชน) นำโดยคุณธนบรรณ สัมมาชีพ (พี่หนุ่ม) และคณะ เข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่องการประกอบคอมพิวเตอร์ DIY (Do it yourself) และฝึกทักษะด้าน Hardware เพื่อพัฒนาทักษะในการประกอบและต่อยอดในการซ่อมแซมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ประเภทคอมพิวเตอร์ต่อไป โดยเป็นกิจกรรมที่มีจุดประสงค์ เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์ การประกอบคอมพิวเตอร์ ซึ่งความรู้ที่ได้รับสามารถเป็นแนวทางให้นักเรียนที่มีความสนใจทางด้านนี้ ต่อยอดไปเป็นอาชีพในอนาคตได้ เช่น ช่างซ่อมคอมพิวเตอร์ พนักงานขายอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

หลักฐาน / แหล่งเอกสารอ้างอิง

- กำหนดการสอนการใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการประกอบอาชีพรายวิชาวิทยาการคำนวณ (คอมพิวเตอร์)
- ภาพกิจกรรมการเรียนการสอน
- ภาพกิจกรรมเสริมนอกหลักสูตรการใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล

5. มีการสร้างภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมพัฒนาทักษะอาชีพแก่ผู้เรียน

โรงเรียนศาลาพันมีการสร้างภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมพัฒนาทักษะอาชีพแก่ผู้เรียน โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคคลในชุมชน ผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการประกอบอาชีพต่างๆ และหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมีการติดต่อประสานงาน ขอความอนุเคราะห์ในการให้ความรู้ ฝึกทักษะอาชีพ และสนับสนุนการพัฒนาทักษะอาชีพแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1) คุณขวัญเรือน ทัดทอง สอนทำขนมและพับกระทงใบตองใส่ขนมไทย

2) คุณบุญมี เจริญผล (เล็ก สุพรรณ), คุณณัฐพล นาควิจิตร, คุณสุรชา ฉายสุริยะ, คุณปิยะ พันธุ์สร ให้ความอนุเคราะห์เป็นวิทยากรให้ความรู้การตัดผมชาย ให้กับนักเรียนโรงเรียนศาลาพัน เพื่อฝึกฝนและต่อยอดสู่อาชีพช่างตัดผมต่อไป

- 3) สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี ร่วมสนับสนุนการพัฒนาทักษะอาชีพแก่ผู้เรียน โดยการมอบปัจจัยการผลิต และสาธิตการทำน้ำหมักชีวภาพ และนำเจ้าหน้าที่ที่ตรวจเยี่ยมแปลงสาธิต “บ่มเพาะพอเพียง” ของโรงเรียนศาลาพิน เพื่อให้ความรู้และคำแนะนำในการทำการเกษตร ปลูกพืชผักสวนครัว และทำน้ำหมักชีวภาพ

นอกจากนี้ทางโรงเรียนได้มีการประชาสัมพันธ์และจัดจำหน่ายสินค้า ผลิตภัณฑ์การเกษตร เช่น เห็ดนางฟ้าภูฐาน ผักบุ้งปลอดสารพิษ ผลิตภัณฑ์แปรรูป เช่น เห็ดทอด ขนมจากกล้วย น้ำสมุนไพร และน้ำยาทำความสะอาด เช่น น้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้า น้ำยาปรับผ้านุ่ม ให้แก่ผู้ปกครองและผู้สนใจ มีการสร้างภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมพัฒนาทักษะอาชีพแก่ผู้เรียนจำหน่ายบริเวณหน้าโรงเรียนในตอนหลังเลิกเรียน

หลักฐาน / แหล่งเอกสารอ้างอิง

- ภาพกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน
- ภาพกิจกรรมการสร้างภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมพัฒนาทักษะอาชีพแก่ผู้เรียน